

Seat No. : _____

XA-122

M.A. Part – II

March-2013

History : Paper – VII

(State in India from Proto States to 1950 A.D.)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧. પ્રાચીન ભારતમાં આઠ રાજ્યના ઉદ્ભવ અને વિકાસની ચર્ચા કરો. ૨૫
અથવા
મૌર્ય રાજ્યના કેન્દ્રીય શાસનતંત્રની સમીક્ષા કરો.
૨. ગુપ્ત રાજ્યના કેન્દ્રીય વહીવટીતંત્રનું સ્વરૂપ તપાસો. ૨૫
અથવા
મુઘલ યુગ દરમ્યાન રાજ્યના કેન્દ્રીય વહીવટીતંત્રનું મૂલ્યાંકન કરો.
૩. શિવાજીના શાસનકાળ દરમ્યાન મરાઠા રાજ્યના સ્વરૂપનું વિશ્લેષણ કરો. ૨૫
અથવા
બ્રિટિશ ઈસ્ટ ઈન્ડિયા કંપનીના શાસન હેઠળની વહીવટી વ્યવસ્થાના સ્વરૂપનું વર્ણન કરો.
૪. ભારતના બંધારણના લક્ષણોની ચર્ચા કરો. ૨૫
અથવા
વિવેચનાત્મક નોંધ લખો : (ગમે તે બે)
(૧) ચોલોનું સ્થાનિક સ્વશાસન
(૨) સલ્તનત રાજ્યનો પ્રાંતીય વહીવટ
(૩) તાજના શાસન હેઠળની વહીવટી વ્યવસ્થા
(૪) ભારતના બંધારણનું આમુખ

Seat No. : _____

XA-122

M.A. Part – II

March-2013

History : Paper – VII

(State in India from Proto States to 1950 A.D.)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

Instruction : All questions carry equal marks.

1. Discuss the origin and development of Proto States in ancient India. **25**

OR

Review the central administration of the Mauryan State.

2. Examine the nature of the central administration of Gupta age. **25**

OR

Evaluate the central administration of the State during Mughal age.

3. Analyse the nature of Maratha State during the rule of Shivaji. **25**

OR

Describe the nature of the administration under the rule of British East India Company.

4. Discuss the characteristics of the Constitution of India. **25**

OR

Write critical notes (Any **two**) :

- (1) Local self Government of Cholas
- (2) Provincial administration of Sultanate State
- (3) Nature of the administration under the crown
- (4) Preamble of the Constitution

_____

Seat No. : _____

XA-122

M.A. Part – II

March-2013

History : Paper – VII

(History of Science & Technology)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧. ભારતમાં વિજ્ઞાન અને તકનીકીનો ઇતિહાસ લખવા માટેના સાહિત્યિક સ્ત્રોતોનું પૃથક્કરણ કરો.

અથવા

અનુવેદકાલીન વિજ્ઞાન અને તકનીકીનો વિકાસ ચર્ચો.

૨. ઈ.સ.ની પહેલી સદીથી ૧૨૦૦ સુધીના વિજ્ઞાન અને તકનીકીના મહત્વના ફેરફારો (વિકાસ)ની ચર્ચા કરો.

અથવા

વરાહમીહિરના ખાસ સંદર્ભ સાથે ખગોળશાસ્ત્રના વિકાસની સમીક્ષા કરો.

૩. માનવ શરીરશાસ્ત્રના વિકાસની ચર્ચા કરો.

અથવા

યુનાની અને આયુર્વેદ વચ્ચેનો આંતરસંબંધ ચર્ચો.

૪. સવાઈ જયસિંઘના ખાસ સંદર્ભ સાથે આરબ ખગોળશાસ્ત્રનો ભારત ઉપરનો પ્રભાવ ચર્ચો.

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો :

(૧) સુશ્રુત સંહિતા

(૨) ગન પાઉડર

Seat No. : _____

XA-122

M.A. Part – II

March-2013

History : Paper – VII

(History of Science & Technology)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

Instruction : All questions carry equal marks.

1. Analysis literary sources for writing History of Science and Technology in India.

OR

Discuss the development of science and technology of later Vedic times.

2. Discuss major developments in the history of science and technology from AD 1st Century to C. 1200.

OR

Review the developments of Astronomy with special reference to Varahmihir.

3. Discuss developments in human anatomy.

OR

Discuss interaction between Unani and Ayurveda.

4. Discuss the impact of Arab Astronomy on India with special reference to Sawai Jai Singh.

OR

Write short notes on :

- (i) Sushrut Samhita
(ii) Gun powder